

Bryssel, 21. marraskuuta 2018
(OR. en)

13876/18

Toimielinten välinen asia:
2018/0112(COD)

MI 794
COMPET 735
DIGIT 216
IND 323
TELECOM 379
PI 153
AUDIO 92
JUSTCIV 263
CODEC 1887

ILMOITUS

Lähettiläs:	Pysyvien edustajien komitea (Coreper I)
Vastaanottaja:	Neuvosto
Kom:n asiak. nro:	8413/18 + ADD 1
Asia:	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi oikeudenmukaisuuden ja avoimuuden edistämisestä verkossa toimivien välityspalvelujen yrityskäyttäjää varten – Yleisnäkemys

I JOHDANTO

1. Komissio toimitti 26. huhtikuuta 2018 edellä mainitun asetusehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.¹ Ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 114 artiklaan.

¹ Asiak. 8413/18 + ADD 1.

2. Tämän asetuksen tavoitteena on edistää sisämarkkinoiden asianmukaista toimintaa vahvistamalla säännöt sen varmistamiseksi, että verkossa toimivien välityspalvelujen yrityskäyttäjille sekä verkossa toimivien hakukoneiden osalta yritysverkkosivustokäyttäjille turvataan asianmukainen avoimuus ja tehokkaat oikeussuojamahdollisuudet.
3. Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi ehdotuksesta lausuntonsa 19. syyskuuta 2018.²
4. Euroopan parlamentin sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunta ei ole vielä äänestänyt ehdotusta koskevasta mietinnöstään.

II TILANNEKATSAUS

5. Ehdotuksen tarkastelu kilpailukyky- ja kasvutyöryhmässä alkoi 4. toukokuuta 2018. Työryhmä kokoontui Bulgarian ja Itävallan puheenjohtajakaudella 11 viralliseen kokoukseen, joissa se käsitteli lähinnä asetuksen soveltamisalaa, täydellistä lopettamista tai keskeyttämistä koskevia lausekkeita, hakutulosten järjestystä, oikeudenkäyntejä osana mahdollisia oikeussuojamahdollisuuksia ja asetuksen täytäntöönpanon valvontaa.
6. Tähän ehdotukseen liittyvää vaikutustenarviointia tarkasteltiin yksityiskohtaisesti kahdessa työryhmäkokouksessa 23. toukokuuta ja 11. kesäkuuta 2018. Tarkastelu osoitti, että valtuuskunnat yleisesti ottaen tukivat ehdotuksen tavoitetta sekä komission määrittelemiä menetelmiä, kriteerejä ja vaihtoehtoja.
7. Pysyvien edustajien komitea (Coreper) keskusteli puheenjohtajan kompromissitekstistä (asiak. 13875/1/18 REV 1) 16. marraskuuta 2018 ja antoi suostumuksensa siihen, että liitteenä oleva teksti toimitetaan 29. marraskuuta 2018 kokoontuvalle kilpailukykyneuvostolle yleisnäkemyksen muodostamiseksi.

² TEN/662-EESC-2018.

III LOPUKSI

8. Kilpailukykyneuvostoa pyydetään hyväksymään teksti (yleisnäkemys) ja valtuuttamaan puheenjohtajavaltio aloittamaan neuvottelut tästä asiasta Euroopan parlamentin ja Euroopan komission edustajien kanssa.
-

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

oikeudenmukaisuuden [...] edistämisestä turvaamalla avoimuus verkossa toimivien välityspalvelujen yrityskäyttäjille sekä verkossa toimivien hakukoneiden osalta yritysverkkosivustokäyttäjille

(ETA: n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka
ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,
ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,
sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,
ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon³,
ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon⁴,
noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

³ EUVL C , , s. .

⁴ EUVL C , , s. .

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Verkossa toimivat välityspalvelut ovat keskeisiä yrittäjyyden, kaupan ja innovoinnin mahdollistajia, jotka voivat myös parantaa kuluttajien hyvinvointia ja joita sekä yksityinen että julkinen sektori käyttävät yhä enemmän. Ne tarjoavat pääsyn uusille markkinoille sekä kaupallisia mahdollisuuksia, joiden avulla yritykset voivat hyödyntää sisämarkkinoiden etuja. Ne mahdollistavat myös sen, että kuluttajat unionissa voivat hyödyntää kyseisiä etuja, erityisesti koska heillä on verkossa valittavanaan suurempi valikoima tavaroita ja palveluita.
- (2) Verkossa toimivat välityspalvelut voivat olla keskeisiä niiden yritysten kaupalliselle menestykselle, jotka käyttävät kyseisiä palveluja kuluttajien saavuttamiseksi. **Alustatalouden etujen täysipainoiseksi hyödyntämiseksi on näin ollen tärkeää, että yritykset voivat luottaa alustoihin, joiden kanssa ne solmivat kaupallisia suhteita. Tämä on tärkeää pääasiallisesti sen vuoksi, että** [...] liiketoimien lisääntynyt välittäminen verkossa toimivien välityspalvelujen kautta ja siihen vaikuttavat vahvat datavetoiset välilliset verkkovaikutukset johtavat siihen, että kyseiset yrityskäyttäjät, etenkin mikroyritykset sekä pienet ja keskisuuret yritykset, ovat yhä enemmän riippuvaisia näistä palveluista kuluttajien saavuttamiseksi. Kun otetaan huomioon tämä yhä suurempi riippuvaisuus, kyseisten palvelujen tarjoajilla on usein vahvempi neuvotteluvoima, mikä mahdollistaa sen, että ne voivat tosiasiallisesti toimia yksipuolisesti tavalla, joka voi olla epäoikeudenmukainen ja vahingoittaa yrityskäyttäjien ja välillisesti myös kuluttajien oikeutettuja etuja unionissa.

- (3) Samalla lailla verkossa toimivat hakukoneet voivat olla merkittäviä internetliikenteen lähteitä yrityksille, jotka tarjoavat tavaroita tai palveluita verkkosivustojen kautta, ja ne voivat sen vuoksi merkittävästi vaikuttaa siihen, miten tavaroita tai palveluja verkon kautta sisämarkkinoilla tarjoavat yritysverkkosivustokäyttäjät menestyvät kaupallisesti. Kun verkossa toimivien hakuohjelmien tarjoajat asettavat järjestykseen verkkosivuja, myös niitä verkkosivuja, joiden kautta yritysverkkosivustokäyttäjät tarjoavat tavaroitaan ja palveluitaan kuluttajille, tällä on merkittävä vaikutus kuluttajien tekemiin valintoihin sekä kyseisten yritysverkkosivustokäyttäjien kaupalliseen menestykseen. Vaikka sopimussuhdetta yritysverkkosivustokäyttäjien kanssa ei ole, verkossa toimivien hakuohjelmien tarjoajat voivat käytännössä toimia yksipuolisesti tavalla, joka voi olla epäoikeudenmukainen ja joka voi vahingoittaa yritysverkkosivustokäyttäjien ja välillisesti myös kuluttajien oikeutettuja etuja unionissa.
- (4) Yrityskäyttäjien riippuvuus verkossa toimivista välityspalveluista johtaa myös tilanteeseen, jossa yrityskäyttäjillä on usein rajalliset oikeussuojamahdollisuudet, jos kyseisten palvelujen tarjoajien yksipuoliset toimet johtavat riitaan. Monissa tapauksissa kyseiset palvelujen tarjoajat eivät tarjoa saatavissa olevia ja tehokkaita sisäisiä valitusten käsittelyjärjestelmiä. Olemassa olevat vaihtoehtoiset tuomioistuinten ulkopuoliset riitojenratkaisumekanismit voivat myös olla tehottomia monista eri syistä, mukaan lukien erikoistuneiden sovittelijoiden puute sekä yrityskäyttäjien pelko vastatoimista.

(5) Verkossa toimivilla välityspalveluilla ja hakukoneilla sekä kyseisten palvelujen mahdollistamilla [...] liiketoimilla on luontaisesti rajatylittävää potentiaalia ja niillä on erityistä merkitystä unionin sisämarkkinoiden asianmukaiselle toiminnalle nykyisessä taloudessa. Tiettyjen palvelujen tarjoajien kauppatavat, jotka mahdollisesti ovat epäoikeudenmukaisia ja haitallisia [...], **sekä tehokkaiden oikeussuojakeinojen puute** estävät kyseisen potentiaalin täyden hyödyntämisen ja vaikuttavat kielteisesti sisämarkkinoiden asianmukaiseen toimintaan. [...]

(5 a) Unionin tasolla olisi [...] säädettävä ensimmäisistä yhdenmukaisista ja kohdennetuista **avoimuussäännöistä**, jotta sisämarkkinoilla turvataan oikeudenmukainen, ennakoitavissa oleva, kestävä ja luottamusta nauttiva sähköinen liiketoimintaympäristö [...]. [...] **E**rityisesti, [...] verkossa toimivien välityspalvelujen yrityskäyttäjille [...] **olisi** turvattava asianmukainen avoimuus sekä toimivat oikeussuojamahdollisuudet koko unionissa, **jotta rajat ylittävää liiketoimintaa unionissa voitaisiin helpottaa ja siten parantaa sisämarkkinoiden asianmukaista toimintaa ja puuttua mahdolliseen lisääntyvään hajanaisuuteen tämän asetuksen säännösten soveltamisalaan kuuluvilla erityisillä aloilla. Komission olisi arvioitava vaiheittaista menettelytapaa noudattaen näiden sääntöjen toimintaa, muun muassa uuden sääntelyn tarvetta, osana tässä asetuksessa säädettyä uudelleentarkasteluprosessia.**

- (6) [...] Kyseisillä säännöillä olisi myös turvattava asianmukainen avoimuus sen suhteen, miten yritysverkkosivustokäyttäjät asetetaan järjestykseen verkossa toimivien hakukoneiden hakutuloksissa. Samalla kyseisten sääntöjen olisi oltava sellaisia, että niillä turvataan laajemman verkkopohjaisen alustatalouden potentiaali. **On asianmukaista selventää, että tämän asetuksen ei tulisi vaikuttaa kansalliseen yksityisoikeuteen, etenkin sopimusoikeuteen, kuten sopimuksen voimassaoloon, tekemiseen, vaikutuksiin tai päättymiseen, edellyttäen että kansallisen yksityisoikeuden säännöt ovat yhdenmukaisia unionin oikeuden kanssa ja siinä määrin kuin asianomaiset seikat eivät kuulu tämän asetuksen säännösten soveltamisalaan. Jäsenvaltioiden olisi voitava soveltaa vapaasti kansallisia lakejaan, joilla kielletään yksipuoliset menettelyt tai sopimattomat kaupalliset käytännöt tai määrätä niistä seuraamuksia.**

- (7) Koska verkossa toimivilla välityspalveluilla ja hakukoneilla on tyypillisesti maailmanlaajuinen ulottuvuus, tätä asetusta olisi sovellettava näiden palvelujen tarjoajiin riippumatta siitä, ovatko ne sijoittautuneet jäsenvaltioon vai unionin ulkopuolelle, mikäli kaksi kumulatiivista edellytystä täyttyy. Ensinnäkin yrityskäyttäjien tai yritysverkkosivustokäyttäjien olisi oltava sijoittautuneita unioniin. Toiseksi yrityskäyttäjien tai yritysverkkosivustokäyttäjien olisi näiden palvelujen kautta tarjottava tavaroitaan tai palveluitaan kuluttajille, jotka ovat unionissa ainakin osan liiketoimesta. Kyseisten kuluttajien olisi oltava unionissa, mutta heidän asuinpaikkansa ei tarvitse olla unionissa eikä heillä tarvitse olla minkään jäsenvaltion kansallisuutta. Näin ollen tätä asetusta ei tulisi soveltaa, kun yrityskäyttäjät tai yritysverkkosivustokäyttäjät eivät ole sijoittautuneet unioniin tai kun ne ovat sijoittautuneet unioniin mutta käyttävät verkossa toimivia välityspalveluja ja hakukoneita tarjotakseen tavaroita tai palveluita yksinomaan kuluttajille, jotka ovat unionin ulkopuolella, tai henkilöille, jotka eivät ole kuluttajia. **Lisäksi tätä asetusta olisi sovellettava riippumatta siitä, mitä lakia sopimukseen muutoin sovellettaisiin.**
- (8) Erilaisia yritysten ja kuluttajien välisiä liiketoimia välittävät verkossa palvelujen tarjoajat, jotka hallinnoivat monipuolisia palveluja, jotka perustuvat pääasiassa samaan ekosysteemiä rakentavaan liiketoimintamalliin. Jotta katetaan asianmukaiset palvelut, verkossa toimivat välityspalvelut olisi määriteltävä tarkasti ja teknologianeutraalisti. Palvelujen olisi koostuttava tietoyhteiskunnan palveluista, joilla pyritään helpottamaan yrityskäyttäjien ja kuluttajien välisten suorien liiketoimien käynnistämistä, riippumatta siitä, toteutetaanko liiketoimet viime kädessä verkossa, verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajan tai yrityskäyttäjän verkkoportaalissa [...] tai verkon ulkopuolella **vai toteutetaanko niitä lainkaan.** Lisäksi palveluja olisi tarjottava palvelujen tarjoajien ja **kuluttajille tavaroita tai palveluja tarjoavien** yrityskäyttäjien [...] välisten sopimussuhteiden perusteella. Tällaisen sopimussuhteen katsottaisiin syntyvän, kun molemmat osapuolet ilmoittavat aikomuksestaan sitoutua sopimukseen yksiselitteisesti [...] **pysyvällä välineellä** ilman, että välttämättä edellytetään nimenomaista kirjallista sopimusta.

- (9) Tämän asetuksen kattamiin verkossa toimiviin välityspalveluihin olisi näin ollen kuuluttava esimerkiksi verkkokaupan markkinapaikat (mukaan lukien yhteistyöpohjaiset markkinapaikat, joilla yrityskäyttäjät ovat aktiivisia), verkossa toimivat ohjelmistoversiopalvelut, **kuten sovelluskaupat**, sekä verkossa toimivat sosiaalisen median palvelut **riippumatta siitä, mitä teknologiaa näiden palvelujen tarjoamisessa käytetään**. Tässä mielessä verkossa toimivia välityspalveluja voitaisiin tarjota myös ääniohjausteknologian avulla. **Myöskään sen ei olisi oltava olennaista, liittyväkö kyseisiin liiketoimiin rahallista maksua tai suoritetaanko ne osittain verkon ulkopuolella**. Tätä asetusta ei kuitenkaan tulisi soveltaa verkossa toimiviin vertaisvälityspalveluihin ilman yrityskäyttäjien läsnäoloa, puhtaasti yritysten välisiin verkossa toimiviin välityspalveluihin, joita ei tarjota kuluttajille, verkossa toimiviin mainonnan välineisiin [...] **eikä** mainontaviestintään, joiden tavoitteena ei ole suorien liiketoimien käynnistäminen ja joihin ei liity sopimussuhdetta kuluttajien kanssa. **Samasta syystä myöskään hakukoneoptimointiin tarkoitettut ohjelmistopalvelut sekä palvelut, jotka liittyvät mainonnanesto-ohjelmistoihin, eivät sisälly tämän asetuksen soveltamisalaan**. Myöskään tekniset verkossa toimivat välityspalvelut, jotka yhdistävät laitteistoja ja sovelluksia, eivät kuulu tämän asetuksen soveltamisalaan, sillä ne eivät liity suoraan tavaroiden tai palvelujen tarjontaan. Tätä asetusta ei myöskään tulisi soveltaa verkossa oleviin maksupalveluihin, koska ne eivät itse täytä sovellettavia vaatimuksia vaan ovat luontaisesti lisäpalveluja, jotka liittyvät liiketoimiin tavaroiden ja palvelujen toimittamiseksi kuluttajille.
- (10) Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti ja ottaen huomioon, että on todettu yrityskäyttäjien olevan riippuvaisia pääasiassa verkossa toimivista välityspalveluista, jotka toimivat väylänä luonnollisia henkilöjä olevia kuluttajien saavuttamiseksi. tämän asetuksen soveltamisalan määrittämisessä kuluttajan on ymmärrettävä viittaavan ainoastaan luonnollisiin henkilöihin heidän toimiessaan tarkoituksessa, joka ei kuulu heidän elinkeino- tai ammattitoimintaansa.

- (11) Yhdenmukaisuuden vuoksi tässä asetuksessa käytettävän verkossa toimivan hakukoneen määritelmä olisi yhdenmukaistettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2016/1148⁵ käytetyn määritelmän kanssa.
- (12) Jotta yrityskäyttäjiä voidaan tarvittaessa suojella tehokkaasti, tätä asetusta olisi sovellettava, kun **verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoaja** [...] **määrittää yksipuolisesti** [...] sopimuksen ehdot, sopimussuhteen nimestä tai muodosta riippumatta. Se, onko ehdot **määritetty yksipuolisesti** [...], olisi **arvioitava** [...] yleisen arvioinnin perusteella, jolloin se, että tietyt määräykset on voitu neuvotella erikseen, ei sinänsä ole ratkaisevaa.
- (13) Sen varmistamiseksi, että yrityskäyttäjät voivat sopimussuhteen yleisten ehtojen perusteella määrittää kaupalliset ehdot verkossa toimivien välityspalvelujen käytölle, irtisanomiselle ja keskeyttämiselle ja turvata liikesuhteen ennustettavuuden, kyseiset ehdot olisi laadittava käyttäen **selkeää ja ymmärrettävää** [...] kieltä [...]. Ehtojen ei tulisi katsoa olevan laadittu käyttäen **selkeää ja ymmärrettävää** [...] kieltä, jos ne ovat epämääräisiä, epätarkkoja tai niissä ei ole yksityiskohtaisia tietoja merkittävistä kaupallisista kysymyksistä eivätkä ne sen vuoksi anna yrityskäyttäjille kohtuullista ennustettavuutta sopimussuhteen tärkeimmistä näkökohdista.

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/1148 toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuden varmistamiseksi koko unionissa (EUVL L 194, 19.7.2016, s. 1).

- (14) Avoimuuden varmistaminen yleisissä ehdoissa voi olla ratkaisevan tärkeää, jotta edistetään kestäviä liiketoimintasuhteita ja estetään epäoikeudenmukainen toiminta, josta aiheutuisi haittaa yrityskäyttäjille. Verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajien olisi sen vuoksi varmistettava, että ehdot ovat kaikissa sopimussuhteen vaiheissa helposti saatavilla, myös mahdollisille yrityskäyttäjille sopimuksen tekemistä edeltävässä vaiheessa, ja että kaikista ehtoihin tehtävistä muutoksista ilmoitetaan yrityskäyttäjille **pysyvällä välineellä** sovitussa määräajassa, joka on kohtuullinen ja oikeasuhtainen, kun otetaan huomioon erityiset olosuhteet, ja joka tapauksessa vähintään 15 päivää. Ilmoittamisen määräaikaa ei tulisi soveltaa, kun ja siinä määrin kuin kyseessä oleva yrityskäyttäjä luopuu siitä yksiselitteisesti tai kun ja siinä määrin kuin tarve toteuttaa muutos noudattamatta ilmoittamisen määräaikaa perustuu oikeudelliseen velvoitteeseen, joka sitoo palvelun tarjoajaa unionin tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti. **Ehdotettuja toimituksellisia mukautuksia ei kuitenkaan tulisi pitää muutoksina silloin, kun ne eivät muuta ehtojen sisältöä tai merkitystä.** **Vaativuksella, jonka mukaan ehdotetuista muutoksista on ilmoitettava pysyvällä välineellä, kuten sähköpostilla tai muulla viestintäjärjestelmällä, joka mahdollistaa muun muassa kaikenlaisten viestien vastaanottamisen ja tallentamisen, olisi varmistettava yrityskäyttäjille tosiasiallinen mahdollisuus tarkastella uudelleen näitä muutoksia myöhemmässä vaiheessa.**

- (15) Yrityskäyttäjien suojelemiseksi [...] vaatimustenvastaisten ehtojen [...] ei **olisi** sidottava kyseistä yrityskäyttäjää ja vaikutusten olisi oltava *ex tunc* [...]. [...] **Tämän** olisi kuitenkin koskettava ainoastaan niitä ehtojen määräyksiä, jotka eivät ole vaatimustenmukaisia. Muut määräykset ovat edelleen päteviä ja täytäntöönpanokelpoisia sikäli kuin ne **ovat päteviä ja täytäntöönpanokelpoisia kansallisen lainsäädännön mukaan ja** ne voidaan erottaa vaatimustenvastaisista määräyksistä. [...] **On aiheellista selventää, että verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajan ei pitäisi vedota vaatimuksiin, jotka perustuvat vaatimustenvastaisiin ehtoihin tai niitä koskeviin määräyksiin, tai perustaa vaatimuksiaan niihin. Tämän ei pitäisi vaikuttaa kansallisen lainsäädännön mukaisiin ehtojen sisällön tuleviin tarkistuksiin.**

- (16) Verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajalla voi olla oikeutettuja syitä päättää palvelujensa tarjoamisen [...] keskeyttämisestä [...] tietyn yrityskäyttäjän osalta, mukaan lukien tietyn yrityskäyttäjän yksittäisten tavaroiden tai palvelujen poistaminen palvelusta tai hakutulosten poistaminen. Kuitenkin koska kyseiset päätökset voivat merkittävästi vaikuttaa kyseisen yrityskäyttäjän etuihin, **päätöksen perustelut** olisi [...] **toimitettava pysyvällä välineellä ennen kuin keskeyttäminen tulee voimaan tai sen tullessa voimaan**. Perustelut olisi esitettävä niin, että yrityskäyttäjät voivat todeta, onko päätös mahdollista riitauttaa, mikä parantaa tarvittaessa yrityskäyttäjien mahdollisuuksia toimivaan oikeussuojaan, **mukaan lukien keskeytetyn tavaran- tai palveluntoimittamisen käyttöön ottamiseksi uudelleen**. [...] ⁶. Perusteluissa olisi määritettävä päätöksen [...] syyt sen perusteella, mitä palvelujen tarjoaja on esittänyt etukäteen ehdoissaan, ja viitattava oikeasuhteisella tavalla olosuhteisiin, jotka johtivat kyseiseen päätökseen.

4 [...]

(16 a) Kaikkien verkossa toimivien välityspalvelujen lopettaminen ja siihen liittyvä verkossa toimivien välityspalvelujen käyttöön tarkoitettujen tai verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoamisen yhteydessä hankittujen tietojen poistaminen merkitsee oleellisten tietojen menetystä, millä voisi olla merkittävä vaikutus yrityskäyttäjiin, ja se saattaisi myös haitata niiden edellytyksiä käyttää asianmukaisesti muita tässä asetuksessa taattuja oikeuksia. Sen vuoksi verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajan olisi toimitettava asianomaiselle yrityskäyttäjälle perustelut pysyvällä välineellä viimeistään 30 päivää ennen kuin kaikkien sen verkossa toimivien välityspalvelujen lopettaminen tulee voimaan. Tätä ilmoittamisen määräaika ei kuitenkaan olisi sovellettava silloin, kun sääntelyvelvoitteet edellyttävät, että verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoaja lopettaa kaikkien verkossa toimivien välityspalvelujensa tarjoamisen tietyille yrityskäyttäjille. Samoin ilmoittamista koskevaa 30 päivän määräaika ei olisi sovellettava silloin, kun verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoaja käyttää unionin oikeuden kanssa yhdenmukaisen kansallisen lainsäädännön nojalla lopettamisoikeuksia, jotka sallivat välittömän lopettamisen, jos, ottaen huomioon kaikki tietyn tapauksen olosuhteet ja punniten molempien osapuolten etuja, sen ei voida kohtuudella odottaa jatkavan sopimussuhdetta sovittuun päättymiseen asti tai ilmoittamisen määräajan päättymiseen asti. Oikeasuhteisuuden varmistamiseksi verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajien olisi silloin, kun se on kohtuullista ja teknisesti mahdollista, keskeytettävä tai lopetettava palvelujen tarjoaminen vain osittain, esimerkiksi poistamalla palvelusta vain tietty yrityskäyttäjän tavarat tai palvelut. Täydellinen lopettaminen tai keskeyttäminen on ankarin mahdollinen toimenpide.

- (17) Kun verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajat asettavat tavarat ja palvelut järjestykseen, tällä on merkittävä vaikutus kuluttajien valintoihin ja näin ollen kyseisiä tavaroita ja palveluita kuluttajille tarjoavien yrityskäyttäjien kaupalliseen menestykseen. **Järjestyksellä tarkoitetaan yrityskäyttäjien tarjooman suhteellista sijoitusta taikka verkossa toimivien välityspalvelujen tai hakukoneiden tarjoajien esittämille, järjestämille tai tiedoksi antamille hakutuloksille annettua merkitystä, joka on saatu käyttämällä algoritmisia yhdistely-, luokitus- tai arvostelumekanismeja, visuaalisia korostuksia tai muita tärkeysjärjestyksen määrittämismenetelmiä taikka niiden yhdistelmiä.** Verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajien olisi sen vuoksi esitettävä tärkeimmät järjestyksen määrittävät muuttujat etukäteen, jotta parannetaan ennustettavuutta yrityskäyttäjien kannalta ja ne voivat ymmärtää paremmin järjestykseen asettamisen toimintamekanismia ja vertailla eri palvelujen tarjoajien käytäntöjä. Tärkeimpien muuttujien olisi katsottava viittaavan kaikkiin yleisiin perusteisiin, prosesseihin, algoritmeihin sisältyviin erityisiin signaaleihin tai muihin mukautus- tai alentamismekanismeihin, joita käytetään järjestykseen asettamisen yhteydessä.

(17 a) Järjestyksen määrittävien keskeisten muuttujien kuvauksen olisi myös sisällettävä selitys yrityskäyttäjien mahdollisuudesta vaikuttaa aktiivisesti järjestykseen korvausta vastaan sekä sen suhteellisista vaikutuksista. Korvaus voisi tässä yhteydessä tarkoittaa maksuja, jotka suoritetaan pääasiallisena tai yksinomaisena tarkoituksena nousta järjestyksessä ylöspäin, sekä välillisiä korvauksia, joka suoritetaan siten, että yrityskäyttäjä hyväksyy kaikki lisävelvoitteet, joiden käytännön seurauksena sen asema järjestyksessä voi parantua, kuten erityispalvelujen tai lisäpalvelujen käyttö. Kuvauksen sisältö, muun muassa keskeisten muuttujien määrä ja tyyppi, voi näin ollen vaihdella suuresti asianomaisista verkossa toimivista välityspalveluista tai hakukoneista riippuen, mutta sen [...] olisi annettava yrityskäyttäjille riittävä ymmärrys siitä, miten järjestykseen asettamisen mekanismeissa otetaan huomioon yrityskäyttäjän tarjoamien tosiasiallisten tavaroiden tai palvelujen ominaisuudet sekä niiden merkitys verkossa toimivien välityspalvelujen kuluttajille. Indikaattorit, joilla mitataan yrityskäyttäjien tavaroiden tai palvelujen laatua, editoijien käyttö ja heidän mahdollisuutensa vaikuttaa kyseisten tavaroiden ja palvelujen järjestykseen, korvauksen vaikutus järjestykseen sekä seikat, jotka eivät liity tai liittyvät vain etäisesti itse tuotteeseen tai palveluun, kuten verkkotarjouksen esilletuontitapa, voisivat olla esimerkkejä tärkeimmistä muuttujista. Kun nämä muuttujat sisällytetään selkeällä ja ymmärrettävällä kielellä esitettävään järjestyksenasettamismenetelmän yleiseen kuvaukseen, niiden avulla yrityskäyttäjien olisi voitava saada vaaditulla tavalla riittävä ymmärrys järjestelmän toiminnasta.

(18) Myös sillä, että verkossa toimivien hakuohjelmien tarjoajat asettavat järjestykseen verkkosivuja – erityisesti sivustoja, joiden kautta yritykset tarjoavat tavaroita ja palveluja kuluttajille – on samalla tavoin merkittävä vaikutus kuluttajien valintoihin sekä kyseisten yritysverkkosivukäyttäjien kaupalliseen menestykseen. Verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien olisi sen vuoksi annettava kuvaus tärkeimmistä muuttujista, jotka määrittävät kaikkien indeksoitujen internetsivustojen järjestyksen, **sekä kyseisten tärkeimpien muuttujien suhteellisesta merkityksestä verrattuna muihin muuttujiin**, mukaan lukien yritysverkkosivustokäyttäjät sekä muut verkkosivustot. Sen lisäksi, että tässä kuvauksessa esitetään tavaroiden ja palvelujen ominaisuudet sekä niiden merkitys kuluttajille, kuvauksen olisi verkossa toimivien hakukoneiden tapauksessa myös mahdollistettava se, että yritysverkkosivustokäyttäjät ymmärtävät riittävän hyvin sen, otetaanko ja missä määrin otetaan huomioon tietyt käytettyjen verkkosivustojen suunnitteluominaisuudet, kuten niiden optimointi mobiililaitteita varten. **Kuvaukseen olisi sisällyttävä myös selitys kaikista yrityskäyttäjien mahdollisuuksista vaikuttaa aktiivisesti järjestykseen suorittamalla korvaus sekä niiden suhteellisista vaikutuksista**. Kun verkossa toimivien hakukoneiden ja yritysverkkosivustokäyttäjien välillä ei ole sopimussuhdetta, kyseisen kuvauksen olisi hakukoneissa oltava julkisesti saatavilla selkeässä ja helposti saatavilla olevassa paikassa. **Sellaisten verkkosivustojen alueiden, jotka edellyttävät sisäänkirjautumista tai rekisteröitymistä, ei olisi katsottava olevan tässä mielessä julkisesti ja helposti saatavilla**. Jotta varmistetaan ennustettavuus yritysverkkosivustokäyttäjiä varten, kuvaus olisi pidettävä ajan tasalla, myös siten, että kaikki keskeisten muuttujien muutokset olisi oltava helposti havaittavissa.

(18 a) Tämän asetuksen nojalla ei olisi edellytettävä, että verkossa toimivat välityspalvelujen tai hakukoneiden tarjoajat julkistavat järjestykseen asettamisen yksityiskohtaisia toimintamekanismeja, kuten algoritmeja. Niiden edellytyksiä torjua kolmansien osapuolten vilpillisiä toimia järjestyksen manipuloimiseksi ei myöskään olisi heikennettävä siinäkään tapauksessa, että toimet tapahtuisivat kuluttajien edun nimessä. Kyseiset edut olisi turvattava keskeisten järjestystä määrittävien muuttujien kuvauksella, ja yrityskäyttäjille ja yritysverkkosivustokäyttäjille olisi samalla annettava riittävän selkeä käsitys järjestyksen määrittelyn periaatteista niiden käyttäessä tiettyjä verkossa toimivia välityspalveluja tai verkossa toimivia hakukoneita. Jotta tämän asetuksen tavoitteen saavuttaminen voitaisiin varmistaa, verkossa toimivien välityspalvelujen tai hakukoneiden tarjoajan kaupallisten etujen perusteella ei olisi koskaan kieltävyttävä järjestyksen keskeisten muuttujien julkistamisesta. Tässä suhteessa [...] annetun kuvauksen olisi ainakin perustuttava tosiasiallisiin tietoihin käytettyjen järjestysmuuttujien merkityksestä. Jos keskeisten muuttujien tai niiden suhteellista merkitystä koskevien tietojen katsotaan olevan liikesalaisuuksia, olisi sovellettava direktiivin (EU) 2016/943 1 artiklan 2 kohdan b alakohtaa.

- (19) Kun verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoaja itse tarjoaa tiettyjä tavaroita tai palveluja kuluttajille sen omien verkossa toimivien välityspalveluiden kautta tai tekee niin määräysvallassaan olevan yrityskäyttäjän kautta, kyseinen palvelujen tarjoaja voi kilpailla suoraan muiden verkossa toimivien välityspalvelujen yrityskäyttäjien kanssa, jotka eivät ole palvelujen tarjoajan määräysvallassa. Näissä tapauksissa on erityisesti tärkeää, että verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoaja toimii avoimesti ja esittää kuvauksen eriytetystä kohtelusta, jota sovelletaan sen itsensä tarjoamiin tavaroihin tai palveluihin verrattuna niihin, joita yrityskäyttäjät tarjoavat, riippumatta siitä, toteutetaanko tällainen eriytetty kohtelu oikeudellisin, kaupallisin vai teknisin keinoin. Oikeasuhteisuuden varmistamiseksi tätä velvollisuutta olisi sovellettava kaikkien verkossa toimivien välityspalvelujen tasolla pikemmin kuin näiden palvelujen kautta tarjottujen yksittäisten tavaroiden tai palvelujen tasolla.
- (20) Mahdollisuus saada tietoja ja käyttää niitä, myös henkilötietoja, voi mahdollistaa merkittävän arvonmuodostuksen verkkopohjaisessa alustataloudessa **sekä yleisesti että yrityskäyttäjien ja verkossa toimivien välityspalvelujen kannalta.** Näin ollen on tärkeää, että verkossa toimivien välityspalveluiden tarjoajat antavat yrityskäyttäjille selkeän kuvauksen tietojen saannin ja käytön laajuudesta, luonteesta ja edellytyksistä tiettyjen tietoluokkien osalta. Kuvauksen olisi oltava oikeasuhteinen ja siinä olisi viitattava mahdollisesti yleisiin tiedonsaantiehtoihin pikemmin kuin yksilöitävä kattavasti tosiasialliset tiedot tai tietoluokat, jotta yrityskäyttäjät voivat ymmärtää, voivatko ne käyttää tietoja arvonmuodostuksen parantamiseen, myös mahdollisesti säilyttämällä kolmansien osapuolten tietopalvelut. **Tällaisilla avoimuustoimilla voitaisiin osaltaan vaikuttaa siihen, että tietojen jakaminen lisääntyy, sekä tehostaa pyrkimyksiä luoda yhteinen eurooppalainen data-avaruus, joka on keskeinen innovaation ja kasvun lähde.** Henkilötietojen käsittelyssä olisi noudatettava **unionin tietosuojasääntöjä, erityisesti** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679⁷.

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (ETA:n kannalta merkityksellinen) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

- (21) Verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajat voisivat tietyissä tapauksissa rajoittaa ehdoissa yrityskäyttäjien mahdollisuutta tarjota tavaroita tai palveluita kuluttajille suotuisammin ehdoin muilla tavoin kuin verkossa toimivien välityspalvelujen kautta. Näissä tapauksissa kyseisten palvelujen tarjoajien olisi esitettävä rajoitusten syyt ja erityisesti niihin liittyvät merkittävimmät taloudelliset, kaupalliset ja oikeudelliset näkökohdat. Avoimuusvelvollisuutta ei kuitenkaan olisi ymmärrettävä siten, että se vaikuttaa tällaisten rajoitusten laillisuuteen, joka perustuu muihin unionin lainsäädännön säädöksiin tai unionin lainsäädännön mukaiseen jäsenvaltioiden lainsäädäntöön, mukaan lukien kilpailua ja sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevilla aloilla, tai tällaisten säädösten soveltamiseen.
- (22) Jotta mahdollistetaan se, että yrityskäyttäjillä, myös niillä, joiden osalta verkossa toimivien välityspalvelujen käyttö on mahdollisesti keskeytetty tai lopetettu, on käytettävissään välittömiä, asianmukaisia ja tehokkaita oikeussuojamahdollisuuksia, verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajien olisi järjestettävä sisäinen valitusten käsittelyjärjestelmä. Sisäisen valitusten käsittelyjärjestelmän tarkoituksena olisi varmistaa, että merkittävä osa valituksista voidaan ratkaista kahdenkeskisesti verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajien ja kyseessä olevien yrityskäyttäjien välillä. Lisäksi sen varmistamisen, että verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajat julkaisevat tietoa niiden sisäisen valitusten käsittelyjärjestelmän toiminnasta ja tehokkuudesta, pitäisi auttaa yrityskäyttäjiä ymmärtämään paremmin niitä ongelmatyyppejä, joita voi tulla esiin erilaisten verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoamisen yhteydessä, sekä mahdollisuutta päästä nopeaan ja tehokkaaseen kahdenväliseen ratkaisuun.

(23) Sisäisiä valitusten käsittelyjärjestelmiä koskevilla asetuksen vaatimuksilla pyritään mahdollistamaan verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajille kohtuullinen määrä joustavuutta, kun ne hallinnoivat näitä järjestelmiä ja käsittelevät yksittäisiä valituksia, jotta minimoidaan hallinnollinen rasite. Lisäksi sisäisten valitusten käsittelyjärjestelmien olisi mahdollistettava se, että verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajat voivat tarvittaessa käsitellä oikeasuhteisella tavalla vilpillisessä mielessä tapahtuvaa käyttöä, johon jotkin yrityskäyttäjät voivat näiden järjestelmien käytössä pyrkiä. [...] Kun otetaan huomioon kyseisten järjestelmien perustamisesta ja toiminnasta aiheutuvat kustannukset, on asianmukaista jättää näiden velvollisuuksien ulkopuolelle verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajat, jotka katsotaan pieniksi yrityksiksi asiaa koskevien komission suosituksen 2003/361/EY⁸ säännösten mukaisesti. **Tässä suosituksessa tarkoitetuilla konsolidointisäännöillä estetään toimenpiteiden kiertäminen. Tämän ulkopuolelle jättämisen ei olisi vaikutettava tällaisten yritysten oikeuteen perustaa vapaaehtoiselta pohjalta sisäinen valitusten käsittelyjärjestelmä, joka on tässä asetuksessa säädettyjen perusteiden mukainen.**

⁸ [...]

(24) Sovittelu voi tarjota verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajille ja niiden yrityskäyttäjille välineet ratkaista riitoja tyydyttävällä tavalla turvautumatta oikeudenkäynteihin, jotka voivat olla pitkiä ja kalliita. Tämän vuoksi verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajien olisi helpotettava sovittelua erityisesti nimeämällä **vähintään kaksi julkista tai yksityistä** sovittelijaa, joiden kanssa ne ovat valmiita työskentelemään. **Nimettävien sovittelijoiden vähimmäismäärällä on tarkoitus varmistaa sovittelijoiden puolueettomuus.** Sovittelijoita, jotka tarjoavat palvelujaan unionin ulkopuolelta, olisi nimettävä ainoastaan, kun voidaan taata, että näiden palveluiden käyttö ei millään tavalla vähennä kyseisten yrityskäyttäjien oikeudellista suojaa, johon niillä on oikeus unionin lainsäädännön tai jäsenvaltioiden lainsäädännön nojalla, mukaan lukien tämän asetuksen vaatimukset sekä sovellettava henkilötietojen ja liikesalaisuuksien suojelua koskeva lainsäädäntö. Jotta sovittelijat olisivat mahdollisimman saatavilla ja oikeudenmukaisia sekä nopeita, tehokkaita ja tuloksellisia, heidän olisi täytettävä tietyt perusteet. **Verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajien ja niiden yrityskäyttäjien olisi kuitenkin voitava vapaasti nimetä valitsemansa sovittelija niiden välisen riidan ratkaisemiseen. Direktiivin 2008/52/EY mukaisesti tässä asetuksessa säädetyn sovittelun olisi oltava vapaaehtoinen menettely, jossa osapuolet itse ovat vastuussa menettelystä ja voivat aloittaa ja päättää sen milloin tahansa. Tässä asetuksessa tarkoitettun sovittelun vapaaehtoisuudesta huolimatta verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajien olisi tutkittava vilpittömästi pyynnöt osallistua sovitteluun.**

- (25) Verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajien olisi huolehdittava kohtuullisesta osasta sovittelun kokonaiskustannuksista siten, että otetaan huomioon kaikki asiaan liittyvät näkökohdat. Tätä varten sovittelijan olisi ehdotettava osuutta, joka on kohtuullinen kussakin yksittäisessä tapauksessa. [...] **Kun otetaan huomioon kustannukset ja hallinnolliset rasitteet, jotka liittyvät vaatimukseen nimetä sovittelijat ehdoissa, on asianmukaista jättää tämän velvollisuuden ulkopuolelle ne verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajat, jotka katsotaan pieniksi yrityksiksi komission suosituksen 2003/361/EY asiaa koskevien säännösten mukaisesti. Tässä suosituksessa tarkoitetuilla konsolidointisäännöillä estetään toimenpiteiden kiertäminen. Tämän ei olisi kuitenkaan vaikutettava tällaisten yritysten oikeuteen nimetä ehdoissa sovittelijoita, jotka noudattavat tässä asetuksessa säädettyjä perusteita.**
- (26) Jotta helpotetaan niiden riitojen ratkaisua, jotka liittyvät sovittelua käyttävien verkossa toimivien välityspalvelujen tarjontaan unionissa, komission olisi edistettävä erikoistuneiden, tällä hetkellä puuttuvien sovitteluorganisaatioiden perustamista. Kun toiminnassa on mukana sovittelijoita, joilla on erityisosaamista verkossa toimivista välityspalveluista ja hakukoneista sekä erityisaloista, joilla kyseisiä palveluja tarjotaan, tämän tulisi lisätä molempien osapuolten luottamusta sovitteluprosessiin sekä sitä todennäköisyyttä, että kyseinen prosessi johtaa nopeaan, oikeudenmukaiseen ja tyydyttävään tulokseen.

(27) Erilaiset tekijät, kuten rajalliset varat, vastatoimien pelko sekä lain ja oikeuspaikan valintaa koskevat sopimusehdot, voivat rajoittaa olemassa olevien oikeudellisten oikeussuojakeinojen tehokkuutta, erityisesti niiden, joiden mukaan yrityskäyttäjien tai yritysverkkosivustokäyttäjien on toimittava erikseen ja tunnistettavasti. Tämän asetuksen tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi organisaatioille, yrityskäyttäjille tai yritysverkkosivustokäyttäjille edustaville järjestöille sekä tietyille jäsenvaltioissa perustetuille julkisille elimille olisi annettava mahdollisuus saattaa asia käsiteltäväksi kansallisissa tuomioistuimissa **kansallisen lainsäädännön mukaisesti, kansalliset menettelyvaatimukset mukaan luettuina**. Kansallisten tuomioistuinten käsiteltäväksi saatettavissa asioissa tavoitteena olisi oltava lopettaa tai estää tässä asetuksessa asetettujen sääntöjen rikkominen sekä ehkäistä tuleva vahinko, joka voisi heikentää kestäviä yrityssuhteita verkkopohjaisessa taloudessa. Jotta varmistetaan, että tällaiset organisaatiot tai järjestöt harjoittavat tätä oikeutta tehokkaasti ja asianmukaisesti, niiden olisi täytettävä tietyt perusteet. **Erityisesti niiden on oltava asianmukaisesti perustettuja jäsenvaltion lakien mukaisesti, luonteeltaan voittoa tavoittelemattomia ja niiden on pyrittävä tavoitteisiinsa kestävältä pohjalta. Näiden vaatimusten olisi estettävä organisaatioiden tai järjestöjen tapauskohtainen perustaminen joltain tietyistä toimintaa tai tietyistä toimintoja varten taikka voiton tavoittelemiseksi. Lisäksi kaikkien jäsenvyttä, hallintorakennetta ja rahoitusta koskevien tietojen julkisen ilmoittamisen olisi estettävä kaikkien rahoitusta antavien kolmansien osapuolten kaikenlainen aiheuton vaikutus. Eturistiriitojen välttämiseksi yrityskäyttäjille tai yritysverkkosivustokäyttäjille edustavien organisaatioiden tai järjestöjen ei olisi otettava vastaan rahoitusta miltään verkossa toimivien välityspalvelujen tai hakukoneiden tarjoajilta** Kun otetaan huomioon asiaan liittyvien julkisten elinten asema jäsenvaltioissa, joissa kyseisiä elimiä on perustettu, olisi edellytettävä ainoastaan, että niille on annettu kansallisen lainsäädännön sääntöjen mukaisesti tehtäväksi saattaa asioita tuomioistuimeen joko osapuolten yhteisen edun tai yleisen edun vuoksi ilman, että mainittuja perusteita olisi sovellettava kyseisiin julkisiin elimiin.

(27 a) Komissiolle olisi ilmoitettava, millä organisaatioilla, järjestöillä ja julkisilla elimillä olisi jäsenvaltioiden näkemyksen perusteella oltava mahdollisuus nostaa kanne tämän asetuksen säännösten mukaisesti. Tällaista ilmoitusta tehdessään jäsenvaltioiden olisi erityisesti mainittava asiaankuuluvat kansalliset säännökset, joiden mukaisesti organisaatio, järjestö tai julkinen elin on perustettu, ja tarvittaessa mainita asiaankuuluva julkinen rekisteri, johon organisaatio tai järjestö on rekisteröitynyt. Tällä jäsenvaltioiden nimeämismahdollisuudella olisi taattava tietty oikeusvarmuuden taso ja ennakoitavuus, johon yrityskäyttäjät ja yritysverkkosivustokäyttäjät voivat luottaa. Samalla sillä on tarkoitus tehostaa ja lyhentää oikeudellisia menettelyjä, mikä vaikuttaa tässä yhteydessä asianmukaiselta. Komission olisi julkaistava luettelo näistä organisaatioista, järjestöistä ja julkisista elimistä Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Tällöin luettelo toimisi kiistattomana näyttönä kanteen nostavan organisaation, järjestön tai julkisen elimen oikeuskelpoisuudesta. Jos nimeämiseen liittyy ongelmia, organisaation, järjestön tai julkisen elimen nimenneen jäsenvaltion olisi tutkittava ongelmat. Organisaatioilla, järjestöillä ja julkisilla elimillä, joita jäsenvaltio ei ole nimennyt, olisi oltava mahdollisuus nostaa kanne kansallisessa tuomioistuimessa edellyttäen, että oikeuskelpoisuus tutkitaan tässä asetuksessa säädettyjen perusteiden mukaisesti. Tällaisten kanteiden ei tulisi millään tavoin vaikuttaa yrityskäyttäjien ja yritysverkkosivustokäyttäjien oikeuksiin saattaa asia oikeuden käsiteltäväksi itse.

(27 b) Jäsenvaltioissa on jo olemassa erilaisia täytäntöönpanojärjestelmiä, eikä niillä olisi oltava velvollisuutta perustaa uusia kansallisia täytäntöönpanoelimiä. Jäsenvaltioilla olisi oltava vaihtoehto antaa tämän asetuksen täytäntöönpanon valvonta tehtäväksi olemassa oleville viranomaisille, tuomioistuimet mukaan luettuina. Tämän asetuksen ei olisi velvoitettava jäsenvaltioita säätämään täytäntöönpanon valvonnasta ex officio eikä määräämään sakkoja.

- (28) Toimintasäännöt, jotka laativat joko palvelujentarjoajat tai niitä edustavat organisaatiot tai järjestöt, voivat edistää tämän asetuksen asianmukaista soveltamista ja siihen olisi sen vuoksi kannustettava. Toimintasäännöt olisi laadittava kaikkia sidosryhmiä kuullen ja olisi otettava huomioon kyseessä olevien alojen erityspiirteet sekä mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten erityisominaisuudet. **Tällaiset toimintasäännöt olisi näin ollen laadittava puolueettomalla ja syrjimättömällä tavalla, jotta tarpeettomat markkinoille pääsyn esteet voitaisiin välttää.**
- (29) Komission olisi arvioitava tätä asetusta säännöllisin väliajoin uudelleen erityisesti tekniikan ja kaupalliseen kehitykseen perustuvien muutostarpeiden selvittämiseksi. **Jotta tästä kehityksestä saataisiin kattava käsitys, arvioinnissa olisi otettava huomioon jäsenvaltioiden ja asianomaisten sidosryhmien kokemukset.**
- (30) Kun tämän asetuksen mukaisesti edellytetyt tiedot toimitetaan, vammaisten henkilöiden erityistarpeisiin olisi mahdollisimman suuressa määrin kiinnitettävä huomiota vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyn YK:n yleissopimuksen⁹ tavoitteiden mukaisesti.
- (31) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta, joka on **tiettyjen avoimuuteen ja muutoksenhakuun liittyvien seikkojen sääntely, jotta sisämarkkinoilla voitaisiin turvata** oikeudenmukainen, ennakoitavissa oleva, kestävä ja luottamusta nauttiva sähköinen liiketoimintaympäristö, vaan tavoite voidaan sen laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla, joten unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

⁹ YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista (UNCRPD), saatavilla osoitteessa: <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>

(32) [...]

(33) Asetuksella pyritään varmistamaan, että noudatetaan kaikilta osin Euroopan unionin perusoikeusasiakirjan 47 artiklassa määrättyä oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin ja puolueettomaan tuomioistuimeen sekä sen 16 artiklassa määrättyä elinkeinovapautta,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tämän asetuksen **tavoitteena** [...] **on edistää sisämarkkinoiden asianmukaista toimintaa** [...] vahvistamalla [...] säännöt sen varmistamiseksi, että verkossa toimivien välityspalvelujen yrityskäyttäjille sekä verkossa toimivien hakukoneiden osalta yritysverkkosivustokäyttäjille turvataan asianmukainen avoimuus ja tehokkaat oikeussuojamahdollisuudet.
2. Tätä asetusta sovelletaan verkossa toimiviin välityspalveluihin, jotka ovat yrityskäyttäjien käytettävissä tai joita tarjotaan niille käytettäväksi, ja verkossa toimiviin hakukoneisiin, jotka ovat yritysverkkosivustokäyttäjien käytettävissä tai joita tarjotaan niille käytettäväksi, kun niillä on sijoittautumis- tai asuinpaikka unionissa ja ne tarjoavat verkossa toimivien välityspalvelujen tai hakukoneiden kautta tavaroita tai palveluja unionissa oleville kuluttajille riippumatta kyseisten palveluiden tarjoajien sijoittautumis- tai asuinpaikasta **ja muutoin sovellettavasta lainsäädännöstä**.

- 3. Tämä asetus ei vaikuta sellaisten kansallisten sääntöjen soveltamiseen, joissa kielletään unionin oikeuden mukaisesti yksipuolinen toiminta tai sopimattomat kaupalliset menettelyt tai määrätään niiden johdosta rangaistuksia. Tämä asetus ei vaikuta kansalliseen yksityisoikeuteen, etenkin sopimusoikeuteen, kuten sopimuksen voimassaoloon, tekemiseen, vaikutuksiin tai päättymiseen, edellyttäen että kansallisen yksityisoikeuden säännöt ovat yhdenmukaisia unionin oikeuden kanssa ja siinä määrin kuin asianomaiset seikat eivät kuulu tämän asetuksen säännösten soveltamisalaan.**
- 4. Tämä asetus ei vaikuta unionin lainsäädäntöön, jota sovelletaan yksityisoikeuden alan oikeudellisessa yhteistyössä sekä kilpailun, tietosuojan, liikesalaisuuksien suojan, kuluttajansuojan, sähköisen kaupankäynnin ja rahoituspalvelujen alalla.**

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- 1) 'yrittäjäkäyttäjällä' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka verkossa toimivien välityspalvelujen kautta tarjoaa tavaroita tai palveluja kuluttajille tarkoituksessa, joka liittyy yrityskäyttäjän elinkeino- tai ammattitoimintaan;
- 2) 'verkossa toimivilla välityspalveluilla' palveluja, jotka täyttävät kaikki seuraavat vaatimukset:
 - a) ne ovat Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) N:o 2015/1535¹⁰ 1 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja tietoyhteiskunnan palveluja;

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/1535, annettu 9 päivänä syyskuuta 2015, teknisiä määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevia määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä (EUVL L 241, 17.9.2015, s. 1).

- b) ne mahdollistavat sen, että yrityskäyttäjät voivat tarjota kuluttajille tavaroita tai palveluja, ja niiden tarkoituksena on helpottaa yrityskäyttäjien ja kuluttajien välisten suorien liiketoimien käynnistämistä, riippumatta siitä, toteutuvatko liiketoimet viime kädessä;
- c) niiden tarjoaminen yrityskäyttäjille perustuu sopimussuhteisiin, joissa osapuolina ovat [...] palvelujen tarjoajat ja [...] yrityskäyttäjät, **jotka tarjoavat tavaroita tai palveluja kuluttajille** [...];
- 3) 'verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajalla' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tarjoaa tai ehdottaa tarjoavansa verkossa toimivia välityspalveluja yrityskäyttäjille;
- 4) 'kuluttajalla' luonnollista henkilöä, joka toimii tarkoituksessa, joka ei kuulu hänen elinkeino- tai ammattitoimintaansa;
- 5) 'verkossa toimivalla hakukoneella' digitaalista palvelua, joka antaa käyttäjille mahdollisuuden tehdä hakuja periaatteessa kaikilta verkkosivustoilta tai tietynkielisiltä verkkosivustoilta mitä tahansa aihetta koskevan hakusanan, lausekkeen tai muun tiedon muodossa tehdyn kyselyn perusteella ja joka antaa [...] **missä tahansa muodossa tuloksia**, joista voi saada pyydettyyn sisältöön liittyvää tietoa;
- 6) 'verkossa toimivan hakukoneen tarjoajalla' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tarjoaa tai ehdottaa tarjoavansa verkossa toimivia hakukoneita kuluttajille;
- 7) 'yritysverkkosivustokäyttäjällä' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka [...] **verkkorajapinnan eli minkä tahansa ohjelmiston, myös verkkosivuston tai sen osan, ja sovellusten, myös mobiilisovellusten**, kautta tarjoaa tavaroita tai palveluja kuluttajille tarkoituksessa, joka liittyy sen elinkeino- tai ammattitoimintaan;

- 8) 'järjestyksellä' suhteellista sijoitusta, joka annetaan sellaisille tavaroille ja palveluille, joita [...] tarjotaan [...] verkossa toimivien välityspalvelujen kautta, tai **niiden hakutulosten merkitykselle** [...], joita verkossa toimivat hakukoneet [...] **tarjoavat** kuluttajille, kun verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajat tai verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajat esittävät, järjestävät tai antavat ne tiedoksi [...] riippumatta teknologisista välineistä, joita esittämiseen, järjestämiseen tai tiedoksiantamiseen käytetään;
- 9) 'määräysvallalla' yrityksen omistusoikeutta tai mahdollisuutta käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa yrityksessä neuvoston asetuksen (EY) 139/2004¹¹ 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitetussa merkityksessä;
- 10) 'ehdoilla' kaikkia ehtoja [...] **tai määritelmiä** niiden nimestä tai muodosta riippumatta, jotka sääntelevät sopimussuhdetta verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajan ja niiden yrityskäyttäjien välillä ja jotka verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoaja määrittää yksipuolisesti;
- 11) 'sovittelulla' kaikkia rakenteellisia menettelyjä sellaisina kuin ne on määritelty tietyistä sovittelun näkökohdista siviili- ja kauppaoikeuden alalla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/52/EY 3 artiklan a alakohdassa;**
- 12) 'pysyvällä välineellä' välinettä, jonka avulla yrityskäyttäjät voivat tallentaa niille osoitettuja tietoja siten, että tiedot ovat saatavissa myöhempää käyttöä varten ja tietojen käyttötarkoituksen kannalta asianmukaisen ajan, ja joka mahdollistaa tallennettujen tietojen toisinnan muuttumattomina.**

¹¹ Neuvoston asetus (EY) N:o 139/2004, annettu 20 päivänä tammikuuta 2004, yrityskeskittymien valvonnasta ("EY:n sulautuma-asetus") (EUVL L 24, 29.1.2004, s. 1).

3 artikla

[...] Ehtojen ennustettavuus

1. Verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajien on varmistettava, että niiden ehdot:
 - a) laaditaan käyttäen **selkeää ja ymmärrettävää** [...] kieltä,
 - b) ovat yrityskäyttäjille helposti saatavilla niiden ja verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajien välisen kaupallisen suhteen kaikissa vaiheissa, myös sopimuksen tekemistä edeltävässä vaiheessa,
 - c) sisältävät [...] syyt päätöksille lopettaa tai keskeyttää verkossa toimivat välityspalvelut yrityskäyttäjille kokonaan tai osittain.

2. [...]

[...] Verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajien on ilmoitettava **pysyvällä välineellä** asianomaisille yrityskäyttäjille kaikista ehtoihin [...] **ehdotetuista** muutoksista.

Ehdotettuja [...] muutoksia ei voida toteuttaa ennen ilmoittamista koskevan määräajan loppumista, ja määräajan on oltava kohtuullinen ja oikeasuhteinen suunniteltuihin muutoksiin ja niistä yrityskäyttäjälle aiheutuviin vaikutuksiin nähden. Määräajan on oltava vähintään 15 päivää päivämäärästä, jona verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoaja ilmoittaa yrityskäyttäjille [...] **ehdotetuista** muutoksista.

Yrityskäyttäjä voi joko kirjallisella ilmoituksella tai selkeästi suostumusta ilmaisevalla toimella luopua toisessa alakohdassa tarkoitettusta määräajasta **milloin tahansa ilmoituksen saamisen jälkeen**.

3. [...] **Ehdot tai niiden erityiset määräykset, jotka eivät ole 1 kohdan vaatimusten mukaisia, sekä verkossa toimivan välityspalvelun tarjoajan ehtoihin tekemät muutokset, jotka ovat 2 kohdan säännösten vastaisia, eivät ole kyseistä yrityskäyttäjää sitovia.**
4. [...] **J**os verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajaan kohdistuu [...] **sääntely**velvoite, jonka mukaan sen on muutettava ehtoja siten, ettei ole mahdollista noudattaa [...] **2** kohdan toisen alakohdan mukaista määräaikaa, **kyseistä määräaikaa ei sovelleta.**

4 artikla

Palvelujen keskeyttäminen ja lopettaminen

[...] [...]

[...] [...]

- 1. Jos verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoaja päättää tietylle yrityskäyttäjälle tarjoamiensa verkossa toimivien välityspalvelujen keskeyttämisestä tämän yrityskäyttäjän tarjoamien tavaroiden tai palvelujen osalta, sen on ilmoitettava kyseiselle yrityskäyttäjälle ennen kuin keskeyttäminen tulee voimaan tai sen tullessa voimaan kyseisen päätöksen perustelut pysyvällä välineellä.**
- 2. Jos verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoaja päättää verkossa toimivien välityspalvelujensa tarjoamisen lopettamisesta kokonaan tietyn yrityskäyttäjän osalta, sen on ilmoitettava kyseiselle yrityskäyttäjälle vähintään 30 päivää ennen lopettamisen voimaantuloa kyseisen päätöksen perustelut pysyvällä välineellä.**
- 3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettua määräaikaa ei sovelleta, jos**
 - a) verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajaan kohdistuu sääntelyvelvoite, jonka mukaan sen on lopetettava kaikkien verkossa toimivien välityspalvelujensa tarjoaminen tietylle yrityskäyttäjälle siten, ettei tätä määräaikaa ole mahdollista noudattaa, tai**
 - b) verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoaja käyttää lopettamisoikeutta pakottavasta syystä unionin oikeuden kanssa yhdenmukaisen kansallisen lainsäädännön nojalla.**

Verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajan on toimitettava kyseiselle yrityskäyttäjälle ilman aiheetonta viivytystä päätöksen perustelut pysyvällä välineellä.

4. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa perusteluissa on oltava viittaus erityisiin tietoihin tai olosuhteisiin, jotka johtivat verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajan päätökseen, sekä viittaus 3 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuihin päätöksen syihin.

5 artikla

Järjestys

1. Verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajien on esitettävä ehdoissaan keskeiset muuttujat, jotka määrittävät järjestyksen sekä [...] näiden keskeisten muuttujien suhteellisen merkityksen verrattuna muihin muuttujiin.

[...]
 2. Verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien on ilmoitettava yritysverkkosivustokäyttäjille keskeiset järjestystä määrittävät muuttujat sekä näiden keskeisten muuttujien suhteellisen merkityksen verrattuna muihin muuttujiin [...] esittämällä helposti ja julkisesti saatavilla oleva sekä selkeällä ja ymmärrettävällä [...] kielellä laadittu kuvaus verkossa toimivista kyseisten tarjoajien hakukoneista. Niiden on pidettävä kyseinen kuvaus ajan tasalla.
- 2 a. Jos keskeisiin muuttujiin kuuluu mahdollisuus vaikuttaa järjestykseen suoraan tai välillistä korvausta vastaan, jonka yrityskäyttäjät tai yritysverkkosivustokäyttäjät suorittavat vastaavalle palvelujen tarjoajalle, kyseisen palvelujen tarjoajan on myös esitettävä kuvaus näistä mahdollisuuksista sekä korvauksen vaikutuksista järjestykseen 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen vaatimusten mukaisesti.

3. Edellä 1, [...] 2 **ja 2 a** kohdassa tarkoitettujen kuvausten on oltava riittävät, jotta yrityskäyttäjät tai yritysverkkosivustokäyttäjät voivat saada asianmukaisen käsityksen siitä, otetaanko järjestysmekanismeissa ja missä määrin siinä otetaan huomioon seuraavat näkökohdat:
- a) kuluttajille verkossa toimivien välityspalvelujen tai hakukoneiden kautta tarjottavien tavaroiden ja palvelujen ominaisuudet,
 - b) kyseisten ominaisuuksien merkitys kuluttajille,
 - c) verkossa toimivien hakukoneiden osalta yritysverkkosivustokäyttäjien käyttämien verkkosivustojen suunnitteluominaisuudet.
4. [...]

6 artikla

Eriytetty kohtelu

1. Verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajien on sisällytettävä ehtoihinsa kuvaus mahdollisesta eriytetystä kohtelusta, jota ne soveltavat tai voivat soveltaa toisaalta verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajien itsensä tai sen määräysvallassa olevien yrityskäyttäjien ja toisaalta muiden yrityskäyttäjien kuluttajille tarjoamiin tavaroihin ja palveluihin.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun kuvauksen on katettava tilanteen mukaan [...] **erityisesti** eriytetty kohtelu, jota toteutetaan verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajan toteuttamien erityisten toimenpiteiden tai toiminnan kautta ja joka liittyy seuraaviin:

- a) pääsy, joka palvelujen tarjoajalla tai sen määräysvallassa olevilla yrityskäyttäjillä voi olla henkilötietoihin tai muihin tietoihin tai molempiin, jotka yrityskäyttäjät tai kuluttajat antavat verkossa toimivien välityspalveluiden käyttöön tai jotka generoidaan kyseisten palvelujen tarjoamisen kautta,
- b) järjestys,
- c) mahdolliset suorat tai välilliset korvaukset, jotka peritään verkossa toimivien välityspalvelujen käytöstä,

pääsy palveluihin, [...] ehdot [...] **tai kaikki sellaisten palvelujen käytöstä suoraan tai välillisesti perittävät korvaukset**, jotka liittyvät suoraan verkossa toimiviin välityspalveluihin tai ovat niiden liitännäisiä.

7 artikla

Tietojensaanti

1. Verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajien on sisällytettävä ehtoihinsa kuvaus siitä, mitä tietoja yrityskäyttäjät voivat tai eivät voi teknisesti ja sopimusperusteisesti saada niiden henkilötietojen tai muiden tietojen tai molempien osalta, jotka yrityskäyttäjät tai kuluttajat antavat kyseisten verkossa toimivien välityspalveluiden käyttöön tai jotka generoidaan kyseisten palvelujen tarjoamisen kautta.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun kuvauksen osalta verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajien on ilmoitettava yrityskäyttäjille asianmukaisesti [...] **erityisesti** seuraavista:
 - a) onko verkossa toimivien palvelujen tarjoajalla pääsy henkilötietoihin tai muihin tietoihin tai molempiin, jotka yrityskäyttäjät tai kuluttajat antavat kyseisten välityspalveluiden käyttöön tai jotka generoidaan kyseisten palvelujen tarjoamisen kautta, ja jos näin on, mitä tietoluokkia tämä koskee ja millä edellytyksillä **ja onko näitä tietoja toimitettu kolmansille osapuolille**,

- b) onko yrityskäyttäjällä pääsy henkilötietoihin tai muihin tietoihin tai molempiin, jotka yrityskäyttäjä antaa käyttäessään verkossa toimivia välityspalveluita tai jotka generoidaan, kun kyseisiä palveluja tarjotaan kyseiselle yrityskäyttäjälle ja hänen tavaroidensa tai palvelujensa kuluttajille, ja jos näin on, mitä tietoluokkia tämä koskee ja millä edellytyksillä,
- c) onko b alakohdan lisäksi yrityskäyttäjällä pääsy henkilötietoihin tai muihin tietoihin tai molempiin, myös kootussa muodossa, jotka annetaan tai generoidaan, kun verkossa toimivia välityspalveluja tarjotaan niiden kaikille yrityskäyttäjille ja kuluttajille, ja jos näin on, mitä tietoluokkia tämä koskee ja millä edellytyksillä.

8 artikla

Rajoitukset erilaisten ehtojen tarjoamiselle muissa välineissä

1. Jos verkossa toimivat välityspalvelujen tarjoajat tarjotessaan palveluja **kansallisen lainsäädännön mukaisesti** rajoittavat yrityskäyttäjien mahdollisuutta tarjota samoja tavaroita ja palveluita kuluttajille erilaisin ehdoin muulla tavalla kuin kyseisten palvelujen kautta, niiden on esitettävä ehdoissaan syyt rajoituksille ja asetettava nämä syyt julkisesti helposti saataville. Syiden yhteydessä on mainittava rajoitusten merkittävimmät taloudelliset, kaupalliset ja oikeudelliset näkökohdat.
2. Edellä 1 kohdassa esitetty velvoite ei vaikuta kieltoihin tai rajoituksiin sellaisten rajoitusten osalta, jotka perustuvat muiden unionin sääntöjen soveltamiseen tai unionin lainsäädännön mukaisiin kansallisiin sääntöihin, joita sovelletaan verkossa toimiviin välityspalveluihin.

Sisäiset valitusten käsittelyjärjestelmät

1. Verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajilla on oltava sisäinen järjestelmä yrityskäyttäjien valitusten käsittelemiseksi.

Kyseisen sisäisen valitusten käsittelyjärjestelmän on oltava helposti yrityskäyttäjien saatavilla. Yrityskäyttäjien on voitava sen avulla tehdä valituksia suoraan kyseessä olevalle palvelun tarjoajalle seuraavista asioista:

- a) tilanne, jossa palvelujen tarjoaja ei väitetysti ole noudattanut tässä asetuksessa säädettyjä oikeudellisia velvoitteita ja tämä vaikuttaa valittajaan [...],
- b) teknologiset kysymykset, jotka liittyvät suoraan verkossa toimivien välityspalvelujen tarjontaan ja jotka vaikuttavat [...] valittajaan,
- c) palvelujen tarjoajan toteuttamat toimenpiteet tai muu toiminta, jotka liittyvät suoraan verkossa toimivien välityspalvelujen tarjontaan ja jotka vaikuttavat [...] valittajaan [...].

2. Verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajien on osana sisäistä valitusten käsittelyjärjestelmäänsä:

- a) asianmukaisesti tarkasteltava jätettyjä valituksia ja jatkotoimia, jotka niiden mahdollisesti on toteutettava asian käsittelemiseksi asianmukaisesti ja tavalla, joka on oikeasuhteinen kyseisen asian merkitykseen ja monimutkaisuuteen nähden,
- b) käsiteltävä valitukset nopeasti ja tehokkaasti, ottaen huomioon asian merkitys ja monimutkaisuus,
- c) ilmoitettava valituksen tekijälle sisäisen valitusten käsittelyprosessin tuloksista yksilöllisesti ja **selkeällä ja ymmärrettävällä** [...] kielellä.

3. Verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajien on [...] **toimitettava ehdoissaan** kaikki asianmukaiset tiedot, jotka liittyvät sisäisen valitusten käsittelyprosessin saatavuuteen ja toimintaan.
4. Verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajien on vuosittain koottava ja asetettava helposti julkisesti saataville tiedot sisäisen valitusten käsittelyjärjestelmänsä toiminnasta ja tehokkuudesta.

Tietoihin on sisällyttävä tehtyjen valitusten kokonaismäärä, [...] niiden **päätyypit**[...] **ja** niiden käsittelemiseen **keskimäärin** menevä aika [...].

5. Tämän artiklan säännöksiä ei sovelleta verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajiin, jotka ovat pieniä yrityksiä suosituksen 2003/361/EY¹² 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitetussa merkityksessä.

¹² Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

10 artikla

Sovittelu

1. Verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajien on nimettävä ehdoissaan [...] vähintään **kaksi** sovittelijaa, joiden kanssa ne ovat valmiita työskentelemään sopiakseen yrityskäyttäjien kanssa tuomioistuimen ulkopuolella mahdolliset palvelujen tarjoajan ja yrityskäyttäjän väliset riidat, jotka liittyvät kyseisten verkossa toimivien välityspalveluiden tarjoamiseen, mukaan lukien valitukset, joita ei voitu ratkaista 9 artiklassa tarkoitetun sisäisen valitusten käsittelyjärjestelmän kautta.

Verkossa toimivat välityspalvelujen tarjoajat voivat nimetä sovittelijoita unionin ulkopuolelta ainoastaan, kun voidaan taata, että kyseisten yrityskäyttäjien oikeudellinen suoja, johon niillä on oikeus unionin lainsäädännön tai jäsenvaltioiden lainsäädännön nojalla, ei tosiasiallisesti heikenny sen seurauksena, että sovittelijat tarjoavat palveluita unionin ulkopuolelta.

- 1 a. Verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajat ja niiden yrityskäyttäjät voivat vapaasti yhdessä nimetä keskinäisen riidan ratkaisemiseen myös sellaisen valitsemansa sovittelijan, jota ei määritellä kyseisen verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajan ehdoissa.**

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen sovittelijoiden on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- a) he ovat puolueettomia ja riippumattomia **niin verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajasta kuin kyseisestä yrityskäyttäjästäänkin**;
- b) heidän sovittelupalvelunsa ovat kohtuuhintaisia kyseisten verkossa toimivien välityspalvelujen [...] yrityskäyttäjälle,

- c) he pystyvät tarjoamaan sovittelupalvelujaan niiden ehtojen kielellä, jolla säännellään sopimussuhdetta verkossa toimivien välityspalvelujen ja kyseessä olevan yrityskäyttäjän välillä,
 - d) ne ovat helposti saatavilla joko fyysisesti yrityskäyttäjän sijoittautumis- tai asuinpaikassa tai etäältä käyttäen viestintätekniikkaa,
 - e) he pystyvät tarjoamaan välityspalvelujaan ilman aiheetonta viivytystä,
 - f) heillä on riittävästi ymmärrystä yleisistä yritysten välisistä kaupallisista suhteista, minkä ansiosta ne voivat tehokkaasti edistää pyrkimyksiä ratkaista riitoja.
3. Verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajien **ja yrityskäyttäjien** on [...] toimittava vilpittömässä mielessä [...], **jos ne** pyrkivät pääsemään sopimukseen minkä tahansa 1 kohdan mukaisesti nimeämänsä sovittelijan hoitamassa sovittelussa, jotta riidan ratkaisusta päästäisiin sopimukseen.
4. Verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajien olisi huolehdittava kohtuullisesta osasta sovittelun kokonaiskustannuksista kussakin yksittäistapauksessa. Kohtuullinen osa sovittelun kokonaiskustannuksista määritetään sovittelijan ehdotuksesta ottamalla huomioon kaikki asiaan liittyvät merkitykselliset näkökohdat, erityisesti riidan osapuolten väitteiden perusteltavuus, osapuolten käytös sekä osapuolten koko ja taloudellinen vahvuus toisiinsa verrattuna. [...]
5. Kaikki pyrkimykset päästä välityksen kautta sopimukseen riidan ratkaisusta tämän artiklan mukaisesti eivät vaikuta verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajien ja yrityskäyttäjien oikeuksiin panna vireille oikeudenkäyntiä sovitteluprosessin aikana tai sen jälkeen.

5 a. Edellä 1 kohdassa säädettyä velvollisuutta ei sovelleta verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajiin, jotka ovat pieniä yrityksiä suosituksen 2003/361/EY liitteessä olevan 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitetussa merkityksessä.

11 artikla

Erikoistuneet sovittelijat

Komissio rohkaisee verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajia sekä niitä edustavia organisaatioita ja järjestöjä perustamaan erikseen tai yhdessä yhden tai useamman organisaation, joka tarjoaa 10 artiklan 2 kohdassa esitetyt vaatimukset täyttäviä sovittelupalveluja, helpottamaan välityspalvelujen yhteydessä yrityskäyttäjien kanssa syntyvien riitojen ratkaisua tuomioistuimen ulkopuolella erityisesti, kun otetaan huomioon verkossa toimivien välityspalveluiden rajat ylittävä luonne.

12 artikla

Etujärjestöjen, järjestöjen ja julkisten elinten käynnistämät oikeudenkäynnit

1. Organisaatioilla ja järjestöillä, joilla on oikeutettu peruste edustaa yrityskäyttäjiä tai yritysverkkosivustokäyttäjiä, sekä jäsenvaltioissa perustetuilla julkisilla elimillä [...] on oikeus saattaa asia käsiteltäväksi **toimivaltaisissa** kansallisissa tuomioistuimissa unionissa sen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jossa kanne nostetaan, lopettaakseen tai estääkseen sen, että verkossa toimivien välityspalvelujen tai hakukoneiden tarjoajat eivät noudata tässä asetuksessa asetettuja vaatimuksia.

2. Organisaatioilla ja järjestöillä on 1 kohdassa tarkoitettu oikeus ainoastaan, kun [...] ne täyttävät kaikki seuraavat vaatimukset:

- a) ne on perustettu asianmukaisesti jäsenvaltion lakien mukaisesti,
- b) ne pyrkivät saavuttamaan tavoitteet, jotka ovat niiden **pitkäaikaisesti** edustamien yrityskäyttäjien tai yritysverkkosivukäyttäjien yhteisten etujen mukaisia,
- c) ne ovat luonteeltaan voittoa tavoittelemattomia [...];
- d) niiden päätöksentekoon eivät aiheettomasti vaikuta rahoitusta antavat kolmannet osapuolet, eivätkä ne saa rahoitusta verkossa toimivien välityspalvelujen tai hakukoneiden tarjoajilta.**

Tätä varten organisaatioiden ja järjestöjen on ilmoitettava julkisesti kaikki tiedot jäsenyydestä, hallintorakenteesta ja rahoituksesta.

2 a. Jäsenvaltioissa, joissa [...] julkisia elimiä on perustettu, kyseisillä julkisilla elimillä on 1 kohdassa tarkoitettu oikeus, kun niille on annettu tehtäväksi puolustaa yrityskäyttäjien tai yritysverkkosivukäyttäjien yhteistä etua tai varmistaa tämän asetuksen vaatimusten noudattaminen kyseessä olevan jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

2 b. Jäsenvaltiot voivat nimetä

- a) **kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautuneita organisaatioita ja järjestöjä, jotka täyttävät vähintään 2 kohdassa tarkoitettut vaatimukset, näiden pyynnöstä;**

b) kyseisessä jäsenvaltiossa perustettuja julkisia elimiä, jotka täyttävät 2 a kohdan vaatimukset,

ja joille taataan 1 kohdassa tarkoitettu oikeus, ja jäsenvaltioiden on tiedotettava komissiolle näiden organisaatioiden ja järjestöjen nimet ja niiden toiminnan tarkoitus.

2 c. Komissio laatii 2 b kohdan mukaisesti luettelon organisaatioista, järjestöistä ja julkisista elimistä ja määrittelee siinä niiden toiminnan tarkoituksen. Luettelo julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä; luetteloon tehtävät muutokset julkaistaan viipymättä, ja ajantasaistettu luettelo julkaistaan joka kuudes kuukausi.

2 d. Tuomioistuimet hyväksyvät luettelon osoituksena organisaation, järjestön tai julkisen elimen oikeuskelpoisuudesta, tämän vaikuttamatta oikeuteen tutkia, onko sen perusteltua toteuttaa toimenpiteitä kantajan tarkoituksen perusteella tietyssä asiassa.

2 e. Jos jäsenvaltio tai komissio esittää epäilyn siitä, täyttääkö organisaatio tai järjestö 2 kohdassa säädetyt perusteet tai täyttääkö julkinen elin 2 a kohdassa säädetyt perusteet, kyseisen organisaation, järjestön tai julkisen elimen nimenneen jäsenvaltion on tutkittava epäily ja tarvittaessa peruutettava nimeäminen, jos yksi tai useampi peruste ei täyty.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettulla oikeudella ei rajoiteta yrityskäyttäjien ja yritysverkkosivustokäyttäjien oikeuksia [...] saattaa asioita käsiteltäväksi kansallisissa tuomioistuimissa sen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jossa kanne nostetaan; tämä perustuu yksilöllisiin oikeuksiin ja tähtää siihen, että [...] verkossa toimivien välityspalvelujen tai hakukoneiden tarjoajat saadaan lopettamaan tämän asetuksen vaatimusten noudattamatta jättäminen.

12 a artikla

Täytäntöönpanon valvonta

Jäsenvaltioiden on vahvistettava säännöt tämän asetuksen säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja varmistettava, että ne pannaan täytäntöön. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

13 artikla

Toimintasäännöt

1. Komissio kannustaa verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajia ja niitä edustavia organisaatioita ja järjestöjä laatimaan toimintasääntöjä, joiden tarkoituksena on edistää tämän asetuksen asianmukaista soveltamista, ottaen huomioon eri alojen, joilla verkossa toimivia välityspalveluja tarjotaan, erityispiirteet sekä mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten erityisominaisuudet.
2. Komissio kannustaa verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajia ja niitä edustavia organisaatioita ja järjestöjä laatimaan toimintasääntöjä, joiden tarkoituksena on **erityisesti** edistää 5 artiklan [...] asianmukaista soveltamista.

14 artikla

Uudelleentarkastelu

1. Komissio arvioi tätä asetusta [*päivämäärä: kolme vuotta voimaantulon päivästä*] mennessä ja sen jälkeen joka kolmas vuosi ja toimittaa arvioinnin tulokset Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle.
2. Tämän asetuksen ensimmäisessä arvioinnissa tarkastellaan erityisesti 5, 6, 7 ja 8 artiklassa säädettyjen velvoitteiden noudattamista sekä niiden vaikutusta verkkopohjaiseen alustatalouteen sekä sitä, tarvitaanko lisäsääntöjä, mukaan lukien vaatimusten noudattamisen valvontaa koskevia sääntöjä, jotta voidaan turvata sisämarkkinoilla oikeudenmukainen, ennakoitavissa oleva, kestävä ja luottamusta nauttiva sähköinen liiketoimintaympäristö.
3. Jäsenvaltioiden on toimitettava kaikki **hallussaan olevat** asiaa koskevat tiedot, joita komissio voi edellyttää 1 kohdassa tarkoitetun kertomuksen laatimiseksi.
4. Tämän asetuksen arviointia tehdessään komissio ottaa huomioon **muun muassa** lausunnot ja raportit, jotka sille on esittänyt komission päätöksellä C(2018) 2393 perustettu asiantuntijaryhmä verkkopohjaisen alustatalouden seurantakeskusta varten. **Komissio varmistaa, että jäsenvaltioiden ja asianomaisten sidosryhmien näkemykset otetaan asianmukaisesti huomioon arviointiraportin valmistelussa.** Se ottaa myös tarvittaessa huomioon 13 artiklassa tarkoitettujen toimintasääntöjen sisällön ja toiminnan.

15 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

1. Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
2. Sitä sovelletaan [...] päivästä [...] kuuta [...] **kahdentoista** kuukauden kuluttua sen julkaisemisesta].

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja
